

משרד החינוך
המינהל למדע ולטכנולוגיה

מאקרו-כלכלה

שם התכנית: **ניהול תעשייתי ב**

מקצוע: **מאקרו-כלכלה**

כיתה: **י"ד**

תשע"ט 2018

14-8-2018

מאקרו-כלכלה

התפיסה הרעיונית של התכנית

המקרו-כלכלה הוא תחום בתורת הכלכלה העוסק בתופעות המאפיינות את המשק כמכלול, הן המשק הלאומי והן המשק העולמי.

ההתייחסות היא לסך כל התהליכים המתחוללים במשק שבו יש ממשלה, פירמות ומשקי בית.

החלוקה לתחומים בכלכלה נובעת מכך שחוקי הכלכלה ברמת המקרו וברמת המיקרו אינם בהכרח זהים.

המקצוע מקרו-כלכלה עוסק בעיקר בתוצר הלאומי, בכסף, בתעסוקה ואבטלה, באינפלציה, בדיפלציה, בתקציב המדינה, בסחר חוץ ובמאזן התשלומים.

מטרות כלליות

1. הכרת המקרו-כלכלה כמדע שימושי.
2. הבנת הקשר בין היחידה הכלכלית הבודדת (מיקרו) למערכת הכלכלית של המשק (מקרו).
3. הכרת דרכי הפעילות הכלכלית של הממשלה, חשיבותן ומשמעותן למשק.

מטרות אופרטיביות

עם סיום לימודיהם, התלמידים:

1. יפרשו מושגים ומונחים מרכזיים במקרו-כלכלה.
2. יכירו ויבינו את פעילות המשק כמערכת כלכלית כוללת.
3. יכירו ויבינו את פעילות הממשלה במערכת המקרו-כלכלית.
4. יכירו ויבינו את פעילות הבנק המרכזי והבנקים המסחריים.
5. יכירו את שוק מטבע החוץ.
6. ידעו לחשב ולשרטט עקומות.

תכנים

שעות	נושאי לימוד
16	1. המשק כמערכת כוללת
12	2. פונקציית הצריכה המצרפית
12	3. המערכת המאקרו כלכלית
6	4. הממשלה במערכת המאקרו כלכלית
8	5. הבנקים המסחריים והבנק המרכזי
6	6. שוק מטבע חוץ
6	7. מאזן התשלומים
6	8. אינפלציה
72	סה"כ

פירוט התכנים וחלוקת השעות המוצעת

שעות	נושאי לימוד
16	<p>המשק כמערכת כלכלית</p> <p>1.1 המשק כמערכת כלכלית לעומת היחידה הכלכלית הבודדת</p> <p>1.2 התוצר הלאומי וההכנסה הלאומית</p> <p>1.2.1 שימושי התוצר הלאומי</p> <p>1.2.2.1 צריכה פרטית</p> <p>1.2.2.1 צריכה ציבורית</p> <p>1.2.2.2 ההשקעה במשק</p> <p>1.2.2.2 ההשקעה של המשק</p> <p>1.2.2 חישוב התוצר הלאומי לפי ביקושים (שימושים)</p> <p>1.2.3 ההכנסה הלאומית</p> <p>1.2.4 חישוב התוצר הלאומי לפי ההכנסה הלאומית</p> <p>1.3 דו"ח מקורות ושימושים</p> <p>1.3.1 הצגת דו"ח מקורות ושימושים</p> <p>1.3.2 הכנסה אישית, הכנסה פנויה וחסכון אישי ועסקי.</p> <p>1.3.3 תוצר לאומי ותוצר מקומי</p> <p>הפעילות הכלכלית של הממשלה</p>

שעות	נושאי לימוד	
	1.4.1 תקציב הממשלה 1.4.2 תשלומי הריבית של הממשלה לציבור 1.4.3 גירעון ועודף בתקציב הממשלה 1.4.4 הערך המוסף של הממשלה	1.4
12	פונקציית הצריכה המצרפית ביקוש המצרפי צריכה הפרטית (המתוכננת) חיסכון הפרטי (המתכונן) גורמים המשפיעים על רמת הצריכה הפרטית המתוכננת	פרק 2 2.1 2.2 2.3 2.4
12	המערכת המקרו-כלכלית שיווי משקל בשוק המוצרים במערכת המקרו-כלכלית פער התוצר, פער דפלציוני ופער אנפלציוני 3.2.1 פער התוצר 3.2.2 פער דפלציוני 3.2.3 פער אנפלציוני שיווי משקל באבטלה וקשיחות מחירים מדיניות תקציבית במשק באבטלה משק בתעסוקה מלאה	פרק 3 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5
6	הממשלה במערכת המקרו-כלכלית מדיניות פיסקלית: התערבות הממשלה בשוק המוצרים 4.1.1 הוצאות הממשלה 4.1.2 מימון פעולות הממשלה 4.1.3 השפעת גידול בהוצאות הממשלה הממומן על ידי מסים על הביקוש המצרפי 4.1.4 השפעת גידול בהוצאות הממשלה הממומן בדרך גירעונית	פרק 4 4.1

שעות	נושאי לימוד	
8	<p align="center">הבנקים המסחריים והבנק המרכזי</p> <p>הבנק כמתווך פיננסי 5.1</p> <p>שינויים בכמות הכסף 5.2</p> <p>סוגי פיקדונות ושיעורי נזילות 5.3</p> <p>בסיס הכסף, כמות הכסף ואמצעים נזילים אחרים 5.4</p> <p>פעולת מערכת הבנקים 5.5</p> <p>מהות הבנק המרכזי ותפקידיו 5.6</p> <p>מדיניות מוניטרית: התערבות הבנק המרכזי במערכת המקרו כלכלית 5.7</p>	<p align="center">פרק 5</p>
6	<p align="center">שוק מטבע החוץ</p> <p>קביעת מחירים למטבע חוץ 6.1</p> <p>שער חליפין קבוע 6.2</p> <p>שיטת האלכסון 6.3</p>	<p align="center">פרק 6</p>
8	<p align="center">מאזן התשלומים</p> <p>מאזן התשלומים ומבנהו 7.1</p> <p>7.1.1 החשבון השוטף</p> <p>7.1.1.1 חשבון הסחורות והשירותים</p> <p>7.1.1.2 העברות חד צדדיות</p> <p>7.1.1.3 חשבון ההון</p> <p>פער במאזן התשלומים 7.2</p> <p>יציבות במאזן התשלומים 7.3</p> <p>החוב החיצוני 7.4</p>	<p align="center">פרק 7</p>
6	<p align="center">אינפלציה</p> <p>אינפלציה מהי? 8.1</p> <p>אינפלציה של ביקוש ואינפלציה של הוצאות 8.2</p> <p>נזקי אינפלציה 8.3</p>	<p align="center">פרק 8</p>
72	סה"כ	

ביבליוגרפיה

1. יצחק אורן, נילי מארק וגליה עופר, **מבוא לכלכלה – מאקרו כלכלה**, הוצאת עמיחי, 1997.
2. יאיר זימון ונורית הירש, **מבוא לכלכלה**, הוצאת רונאל, 2002.
3. אריה נחמיאס, **מבוא למאקרו כלכלה**, האוניברסיטה הפתוחה, 2000.